

Szajna parti séták Nyíregyházán ^[1]

Punk és állambiztonság egy vidéki városban a nyolcvanas években

1985. augusztus 12-re virradóra valaki horogkereszteket, bekarikázott A-betűt és PUNK feliratot rajzolt Nyíregyháza legnagyobb lakótelepén, a Jósavárosban, közelebből a Korányi Frigyes utca és a Korányi köz sarkán álló ABC falára. Az esemény másnap jutott megyei rendőr-főkapitányság III/III. osztálya tudomására, ahol "Figuráns" fedőnéven, falra írással elkövetett izgatás bűncselekmény ügyében indítottak nyomozást a tettes vagy tettesek felderítésére. A firkálásról készült fényképfelvételeket írásszakértői vizsgálatra küldték, és megkezdték a számításba jöhető körének szűkítését.

Bevezetés

A második világháború utáni nyugati társadalomfejlődés egyik jelentős fejleménye az önálló ifjúsági szubkultúrák megjelenése volt. Ezeknek országonként és koronként számtalan megjelenési formája, változata kialakult, ám közös volt bennük a szembenállás a hivatallal, a fennállóval, a felnőtt társadalommal, az elkülönülés ezektől. A fiatalok minden korábbinál élesebb formában fejezték ki kivülállásukat, ami megmutatkozott a viselkedésükben, a térhasználatuk eltérő formáiban, az öltözködésben és általában a fogyasztási és szórakozási szokásaikban. Sok szempontból azonban ezek a szubkultúrák döntően az Amerikából származó új zenei kultúra, a rock n' roll és különböző irányzatai köré szerveződtek, ugyanis ez a zene demonstrálta leginkább az új generációk önálló identitását, vagy legalábbis egy új, az apákétól élesen különböző éntudat kialakításának az igényét.

Mivel az ifjúsági szubkultúrák a fennállóhoz képest határozottan meg magukat, annak tagadását hirdették, a fennálló rend sokáig deviáns magatartásformaként kezelte őket, és ebből a szempontból az eltérő politikai rendszerek nem különböztek egymástól. A "normálistól" eltérő hajhossz és öltözetet a vasfüggöny mindkét oldalán a "tisztességes polgárok" értetlensége és felháborodása, és sokszor rendőri retorzió is kísérte. A lázadó kultúrák egymást követő hullámai azonban a fennálló rend fokozatosan megszelídítette, magába olvasztotta, miközben persze maga is megváltozott. Észak-Amerikában és Nyugat-Európában ez elsősorban a lázadás kommercializálását jelentette: a lázadó szubkultúrák javai széles rétegek által fogyasztható áruvá váltak.

A hetvenes évek közepétől azonban olyan új, földalatti szubkultúrák alakultak ki, mint az új hullám, illetve a punk, amelyek immáron a kommersz rock-kultúrával szemben határozottan meg magukat, újra felélesztve a poppar által beszippanított és sterilizált rock n' rollban a lázadás szellemét. Bár sorsát a punk sem kerülhette el, hiszen hamar a felszínre került, és maga is a szórakoztatóipar részévé vált, az irányzatnak mégis elvitathatatlan érdeme, hogy ezt a zenei kultúrát ismét közel vitte a fiatalokhoz. Egyrészt azzal, hogy a létrehozóit leemelte a csillogó színpadokról és kis klubokba zsúfolta, másrészt azáltal, hogy azt hirdette, a fiatalok ne kizárólag hallgassák a zenét, hanem maguk is csinálhatják. Tizenéves és huszoneves fiatalok tömegei kerültek ezáltal passzív kultúrafogyasztókból kultúrateremtő szerepbe.

A zenei szubkultúrák különböző hullámai - némi fáziskéséssel - Magyarországot is elérték, ahol ellenkultúra jellegük még inkább kifejezésre jutott, ami a rendszerek eltérő jellegével magyarázható. Ugyanis a zene és a lázadás átjött a vasfüggönyön, azonban - néhány pol-beat együttes leszámítva - az itthoni fiatalok nem a nyugati fogyasztói kultúra, hanem a magát a szocialistának nevező rendszer ellen lázadtak, amely pedig nem egyszerűen devianciaként, hanem kifejezetten politikai kérdésként kezelte a kérdést. A pártállam állandó veszélyforrást látott a kontrollja alól kibújni igyekvő "szervezetlen ifjúságban". Különösen veszélyesnek tekintették az új hullámot, amely demonstratív módon fejezte ki egy autonóm közeg kialakításának igényét, akkor, amikor úgy tűnt, a kultúrpolitikának sikerült a könnyűzenét szabályozott keretek között tartania. Ráadásul ezek az underground zenei törekvések sokszor ténylegesen is kapcsolatba kerültek értelmiségi társaságokkal (pl. a Beatrice és a Fölőspéldány csoport), sőt, sokszor kifejezetten az ellenzéki körökkel (1982-ben a szamizdat Beszélő tudósított a "szegedi punkháborúról").

Az új hullámon belül is elsősorban a punk zenekarok haragították magukra a rendszer védelmezőit. Több együttes (pl. a CPg, a Mosoi, a Közellenség és az Auróra Cirkáló) tagjai ellen büntetőeljárás indult 1983-1984-ben, és többeket börtönbüntetésre is ítélték. Figyelemreméltó, hogy ezeknek az együtteseknek egy része vidéki városokban alakult, ami azt jelzi, hogy a punk-kultúra "Csináld magad!" jelszava a nyolcvanas évekre szerte az országban elterjedt. Nem került el Nyíregyházát sem, amit - a más városok hasonló csoportosulásával is kapcsolatot kereső - Agydaganat nevezetű együttes alapítása jelez. Vezetőjének disszidálásával a legendás zenekar felbomlott, ám az itt közölt dokumentumok azt bizonyítják, hogy a vetés termékeny talajra hullott, és a nyolcvanas évek közepén is több punk-együttes működött a városban.

Az alábbi iratok egyetlen ügyben keletkeztek. 1985. augusztus 12-re virradóra valaki horogkereszteket, bekarikázott A-betűt és PUNK feliratot rajzolt Nyíregyháza legnagyobb lakótelepén, a Jósavárosban, közelebből a Korányi Frigyes utca és a Korányi köz sarkán álló ABC falára. Az esemény másnap jutott megyei rendőr-főkapitányság III/III. osztálya tudomására, ahol "Figuráns" fedőnéven, falra írással elkövetett izgatás bűncselekmény ügyében indítottak nyomozást a tettes vagy tettesek felderítésére. A firkálásról készült fényképfelvételeket írásszakértői vizsgálatra küldték, és megkezdték a számításba jöhető körének szűkítését. Elsősorban a hasonló cselekményért már látóköribe került személyeket ellenőrizték, a bizalmas nyomozás jellegének megfelelően hálózati személyek, alkalmi és társadalmi kapcsolatok és operatív tisztek segítségével.

Az ügyben keletkezett iratok jól illusztrálják a rendőrség módszereit, amivel a hasonló cselekmények elkövetőit igyekezett felderíteni. Szinte természetesnek vehető, hogy elsősorban a lakótelepi fiatalok között keresték az elkövetőt. Operatív meghallgatások során a figyelem két házibulizó társaságra, valamint az elkövetés idején a Jósavárosban megfordult személyre terelődött. Több hónapos nyomozás után az operatív úton beszerzett adatok alapján a szerv nagy valószínűséggel megállapította az elkövető személyét, és kezdeményezték a büntetőeljárás megindítását. A nyílt eljárás azonban nem vezetett eredményre, az illető bűnösségét nem sikerült bizonyítani. A megyei III/III. osztály azonban úgy ítélte meg, hogy az illető életvitel, magatartása a társadalomra veszélyforrást jelent, ezért kutatónyilvántartásba vették, és megszerverték az ellenőrzését.

Az ügyvel kapcsolatban keresett iratok mégsem a falfirkálás tettesének felderítési módszereit szemponjtól érdekesek, hanem azért, mert bepillantást engednek a nyíregyházi fiatalok egy részének életébe, szokásaiba. Azt persze nem lehet állítani, hogy ők reprezentálták volna a helyi ifjúság többségét, ám kétségtelen bizonyítékát adták egy nagy hatású és provokatív, akkor már majdnem egy évtizedes zenei kultúra, az új hullám, illetve a punk jelenlétének. Azt mindenképpen figyelembe kell venni, hogy ezek az iratok a keletkeztető szerv, a politikai rendőrség nézőpontját tükrözik. Először is azért, mert a szervez leginkább a firkálás tettesének a felderítése foglalkoztatta, így csupán ebben az összefüggésben foglalkoztak a gyanús fiatalokkal. Másrészt azért, mert mint említettem, a rendszer már deviánsként, és potenciális bűnözőként tekintett a fiatalok bizonyos csoportjaira.

Ebből adódik, hogy az iratokban feltűnő fiatalok leginkább zavaros fejű, Hitlert és a náciakat éltető, a köztörvényes bűncselekmények elkövetésétől sem visszariadó személyekként jelennek meg. Kétségtelenül visszataszító és vállalhatatlan dolgok ezek, azonban azt is látnunk kell, hogy a horogkeresztek rajzolgatása, Hitler és a náci (illetve sokszor csak általában a németek) dicsőítése tünet. A nagyrészt munkáscsaládból származó, tízes éveiket taposó, lakótelepi fiatalok kilátástalanságból, perspektíva nélküliségből fakadó, mindent tagadó vak dühének a tünete. Ezek a szimbólumok csak azért fontosak a számunkra, mert botrányosak, mert botrányosnak tarja nem csak a rendszer, hanem minden "normális" ember is. "Mit hozhatnánk fel mellettük? Hogy a maguk differenciálatlan, agresszív, üvöltözös módján, a számukra érthető és elérhető kulturális formában és médiumok segítségével, öncenzúra nélkül adtak kifejezést rossz érzésüknek, rosszulletüknek, hözöngésüknek vagy előítéleteiknek? Hogy nemcsak ők kulturálatlanok, hanem azok is, akik egy számukra idegen és általuk ismeretlen kiszolgáltatottságban élő ifjúság szubkultúráját fasisztának bélyegzik meg? - tette fel a kérdést Klaniczay Gábor az illegális Beszélő 10. számában, egyben meg is válaszolja azt.

A fentebb elmondottakból következik, hogy ezeket az iratokat erős kritikával kell kezelni és olvasni. Természetes az is, hogy, mint minden történetet, a rock-kultúra történetét sem lehet kizárólag az állambiztonsági iratok alapján megírni. Amire ezek a dokumentumok kiválóan alkalmasak, az a pártállam és az ifjúság viszonyának megismerése, feltárása. Nem szabad megfeledkezni egy másik lényeges dologról sem. Ezekben a szövegekben az együttesek csupán tagjaik által dokumentáltak, illetve szellemes zenekarnevek (Szajna parti séták, Cicavizió stb.) formájában vannak jelen, a zenéjükről, a dalszövegeikről, a koncertjeikről,

mindarról, ami által ezek a formációk élők voltak, nem sok mindent tudunk meg. Mégis, az ehhez hasonló, nagyjából még feltárára és feldolgozásra váró források segíthetnek az 1956 utáni ifjúsági szubkultúrák, így a punk-kultúra pártállami környezetének megismerésében.

A közölt iratok az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában található, "Figuráns" című dossziében (3.1.5. O-19071) találhatóak. A szövegeket az eredeti központozás és írásmód ("rokkfesztivál", "pank") szerint közlöm, csupán a nyilvánvaló helyesírási hibákat javítottam. A neveket monogramokkal helyettesítettem, kizárólag a rendőrsztek nevét írtam ki. Az iratok elvesztették a szigorúan titkos minőségüket.

Források

"FIGURÁNS" fn. bizalmas nyomozásban op. adatgyűjtésről

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!

Tárgy: "FIGURÁNS" fn. bizalmas
nyomozásban op. adatgyűjtésről

JELENTÉS Nyíregyháza, 1985. augusztus 21.

Jelentem, hogy 1985. augusztus 16-án az ügyel kapcsolatban a társ rendőri szervek útján behivatott MT Nyíregyháza, Ószőlő u. [...] alatti lakost és meghallgatását végrehajtottuk. Nevezetéről és kapcsolatairól az alábbiak jutottak tudomásunkra:

MT [...] iskolai végzettsége: 8 általános, szakképzettsége: nincs, foglalkozása: raktári munkás, [...] pártönkivüli [...]. Beceneve "Móczi".

Háromgyermekes munkáscsaládból származik. [...]

Nevezettet elszámoltattuk, hogy 1985. aug. 9-12. közötti időben hol, merre járt, kivel töltötte idejét. A következőket mondta el:

1985. augusztus 9-én és 10-én társaival csavargott és Nyíregyháza, Toldi u. [...] lakó B nevű fiúismerősénél volt házibulin. Jelen voltak: I utónevű, OT, "Heni" becenevű lány, "Fifi" becenevű fiú (Ószőlő u. lakik) és TZS. 11-én otthon tartózkodott délelőtt, majd 12-től 15 óráig KJ (Dinó) és HI (Ördög) nevű barátaival találkozott. Ezt követően PT barátjához elment a Korányi F. u. [...] alá megnézni, majd együtt elmentek 19 órakor CP (Pemi) Smid M. u. [...] alatt lakó barátnőjükhöz (aki Bécsben járt kint) ezt követően hazament. 12-én dolgozott, munka után járt a Tölgyes Csárdában, utána hazament. 12-én munka után együtt volt P nevű barátnőjével.

13-én a késő esti órákban igazoltatta két civil ruhás nyomozó, amikor barátaival - VZ, KJ, KJ, HL - együtt volt. Az igazoltatást követően a következőkről beszélgettek:

"Jól járt B 'Csubi', hogy bevitték katonának, holott sítire is vághatták volna. Korábban ugyanis KJ, B 4 kerékpárt elloptak, egyet B megtartott és M-ék pincéjében rejtette el, kettőt a Krúdy mozinál hagytak. Ezenkívül VZ 'Nyúl' kifejtette, hogy B őt is beköpte a jóságárosi KMB iroda ajtajának felgyújtásával kapcsolatban, ami 2 éve történt, a tettes eddig nem vált ismertté. Nyúl elmondta, hogy a KMB iroda ajtaját BJ gyújtotta fel, benzinnel."

MT továbbá elmondta, hogy ő nem szokott spray-zni, de pl. az Ungvár sétány 27. sz. alatti lépcsőház hirdetőabláján kb. 2 hete látott fehér krétával kirajzolt horogkeresztet - itt lakik KJ "Kardigán". Egy évvel ezelőtt szintén ebben a lépcsőházban a falán piros zsírkrétával rajzolt horogkereszt volt kirajzolva. Hogy ki tette, arról tudomása nincs. A bekarikázott A betű anarchiát jelent.

MT továbbá kifejtette, hogy a kerékpárolás cselekménye óta más bűncselekményt nem követett el és [h]a tudomására jutna, hogy valaki bűncselekményt követ el, azt a rendőrség illetékesének jelzi. Felvetési szándékát erősítettük a további beszélgetés során, abban maradtunk, hogy a jövőben ha bűncselekményt tapasztalt környezetében, keresi velünk a kapcsolatot.

A meghallgatás végén MT-től kézírásmintát vettünk ki, írásszakértői vizsgálat céljából, hogy a jelenlegi ellenséges falfirkálással kapcsolatban [sic!] hozható-e. Nyilvántartási rendszerekben ellenőrzöm, lakókörnyezetében ellenőrzöm olyan szempontból, hogy személyes tulajdonságai, lehetőségei révén operatív szempontból felhasználható-e a bizalmas nyomozás során.

Czirják János r. fhdgy.

LÁTTAM:
Szép Imre r. alezredes
osztályvezető helyett
Kerecseny László

Nyt. sz.: 7/559
Készült: 1 pld-ban
Lerakva: Anyagába
Készít.: CJ/Iné

VZ nyíregyházi lakos op. meghallgatásáról

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!

Tárgy: VZ nyíregyházi lakos
op. meghallgatásáról

JELENTÉS Nyíregyháza, 1985. augusztus 21.

Jelentem, hogy 1985. augusztus 15-én a "FIGURÁNS" fn. ügyel kapcsolatban VZ operatív meghallgatását végrehajtottam. Meghallgatás fedéséül folyamatban lévő verekedéses ügyét használtuk fel, s az alábbi[ak] jutottak tudomásunkra:

VZ [...] iskolai végzettsége: 3 ipari, szakképzettsége: géplakatos, foglalkozás nélküli, pártönkivüli, [...] Nyíregyháza, Ungvár s. [...] alatti lakos, beceneve: "Nyúl".

Kétgyermekes munkáscsaládból származik. [...]

Több esetben volt büntetve elmondása szerint:

- 1985-ben verekedés miatt van ellene eljárás folyamatban.

Utóbbi ügyével kapcsolatban elmondta, hogy HI "Ördög" barátjával együtt 1985. májusában a színészpresszóban voltak, ott szóváltás következtében összeverekedtek ÁZS sóstóhegyi, Kis "Csiki" (Z) és RCS nyíregyházi lakosokkal. VZ-ékat "Csikiék" megfenyegették, hogy ha fel mernek jönni a városba, akkor megverik őket, ezért egyedül nem jönnek a városközpontba, csak csoportosan.

Továbbá elmondta, hogy 1985. augusztus 13-án két civil ruhás nyomozó igazoltatta őt és társaságában lévő barátait: MT, KJ, KJ, HL személyeket. Nevezettek az igazoltatást követően beszélgettek. Felhozódott BJ, "Csubi" személye, hogy jó, hogy bevonult katonának, pedig "sittre" is kerülhetett volna. Kb. 2 évvel ezelőtt ugyanis "Csubi" gyűjtötte fel a jósavárosi KMB iroda ajtaját benzinnel. VZ meghallgatásakor elmondta, hogy BJ előtte és barátai előtt is beszélt a KMB iroda felgyűjtéséről. Neki nem részletezte, csak annyit mondott, hogy ő gyűjtötte fel, s azért, mert a rendőrökre haragudott. VZ továbbá arról beszélt, hogy az eset megtörténtekor a kiégett KMB iroda ajtaja felett a falra korommal egy pár nappal később horogkereszt volt rajzolva és B azt terjesztette, hogy ezt ő (VZ) csinálta. Meghallgatott kijelentette, hogy ez nem volt igaz.

VZ arról is beszámolt, hogy a hét elején horogkereszt rajzot látott az Eperjes Étterem oldalán, de azt nem tudja, hogy ki készítette. Véleménye szerint NI, Ungvár s. [...] 15 éves személy társai közül csinálhatta valaki. Nevezetthes járnak csöves és pank személyek, akiknek különböző jelvények vannak kitűzve, különböző feliratok vannak kiírva a ruházatukra. NI-hoz Sóstóhegyről jár egy "Ricsi" becenevű fiú, valamint a pank együttes tagja. A 27. sz. ház liftjének falába bele vannak karcolva különböző együttesek nevei, nagy "A" betű bekarikázva, ez utóbbi az anarchiát jelenti.

A meghallgatást követően VZ-től írásmintát vettem ki. Nevezettel történt beszélgetés során megfigyeltem, hogy ideges magatartást tanúsított, mindenről beszélt, mintha magáról igyekezett volna a gyanút elterelni, s azt a látszatot kelteni, hogy a most történt ellenséges falírkáláshoz semmi köze. Azt is kifejtette, hogy ő a rendőröknek már korábban segített B kerékpárpálásának ügyében a felderítésben, segítőkészséget mutatott arra vonatkozóan, hogy a most tapasztalt horogkereszt rajzokat készítőket is megpróbálja felkutatni, s ha valamit meghall, jelentkezik.

Czirják János r. fhdgy.

LÁTTAM:
Szép Imre r. alezredes
osztályvezető

Nyt. sz.: 7/561
Készült: 1 pld-ban
Lerakva: "Figuráns" fn. bny. d-ba
Készít.: CJ/Iné

"FIGURÁNS" fn. bizalmas nyomozásban operatív adatgyűjtésről

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!

Tárgy: "FIGURÁNS" fn. bizalmas
nyomozásban operatív adatgyűjtésről

JELENTÉS
Nyíregyháza, 1985. augusztus 22.

Jelentem, hogy 1985. augusztus 17-én BJ nyíregyházi lakos meghallgatása során elmondta, hogy BL nyíregyházi lakossal találkozott 15-én az Omega koncert után az Ifjúsági Park bejáratánál. Beszélgettek és ekkor BL B-nak azt mondta "várj egy kicsit" s odament az Ifjúsági Park bejáratánál fehérre meszelt falhoz és azt mondta "nagyon sima a fal, holnapra össze lesz firkálva".

BJ meghallgatását követően Dr. Vas János r. fhdgy. elvtárral kimentünk és BL nyíregyházi lakost behívtuk a főkapitányságra, s elszámoltattuk.

BJ [...] Nyíregyháza, Vasvári P. u. [...] alatti lakos. Nevezett elmondta, hogy 15-én volt kint az Omega koncerten, s ott találkozott "Józso"-val az Ifjúsági Park bejárat előtt, s beszélgettek különböző dolgokról. Valóban odament a fehér falhoz, de nem csinált semmit. Véleménye szerint a fehér fal nagyon vonzza az embereket, hogy kiírjanak rá valamit. De ő ilyet nem tenne.

Elszámoltattuk 1985. szeptember [helyesen: augusztus] 11-i idejéről, s akövetkezők jutottak tudomásunkra:

BL szeret zenélni, amatőr együttest is akartak létrehozni különböző néven, újabban "Sunya" becenevű sráccal és társaival van kapcsolatban. BL 1985. augusztus 11-én du. 16 óra 30 perckor KÁ "Mini" (postán irodán dolgozik, ügyintéző, 20 éves), "Sunya" (KI, Nyíregyháza, városmajori lakos), JT (Nyíregyháza, Kert köz [...] alatti lakos, 110. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet tanulója, esztergályos), "Salamon" (MZ, MÁV-nál dolgozik, Nyíregyháza, Széchenyi úti lakos), T nevű lány, egy általa ismeretlen fiú a húgával, a Jósavárosban az Ungvár s. [...] alatti lakó NZS ("Nagy Zsák") fiú lakására mentek fel házbuliba. Ott volt még NZS-nak a húga is. [...]

Kb. 20 óra 30 perckor ment el a buliból az ismeretlen fiú a húgával, ezt követően JT és MZ szintén együtt, T egyedül ment haza. 23 óra 30 perckor BL, "Sunya", "Mini" a lakásból Május 1. tér, Garibaldi u., Stadion úton közlekedve mentek haza. BL a személyi igazolványát NZS-éknál hagyta, aki másnap elvitte a lakására. BL a bulit követően, 15-én látta "Nagy Zsák"-ot a Zöld Elefánt étteremnél.

MEGJEGYZÉS:

A felmerült személyek közül az alábbi személyekre rendelkezünk adatokkal:

KI [...] foglalkozása: sm., munkahelye: Papírgyár, Nyíregyháza, Városmajor u. [...] alatti lakos. Nevezett 1984. őszén preventív céllal szervezett portyaszolgálat ideje alatt a város központjában saját készítésű rajzokat, plakátokat akart kirakni, amikor az operatív tisztek tetten érték. "K" anyag alapján tudomásunkra jutott, hogy szélsőséges, negatív tartalmú verseket, novellákat szokott írni. "Bánkuti Péter" fn. tmb. jelentése alapján KI 1985. május végén "Szajna parti séták" néven punk együttest hozott létre, melynek tagjai: JT 16 éves, nyíregyházi 110. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója, Á "Mini", 107. sz. Szakmunkásképző fényképésztanulója, GL, Bánki Donát Ipari Szakközépiskola IV. éves tanulója, Sóstóhegyen voltak próbálni egy általunk ismeretlen lakásban. "Bánkuti Péter"-nek lehetősége van a csoport operatív ellenőrzésére.

KÁI "Mini" [...] Nyíregyháza, Ungvár s. [...] alatti lakos, [...].

MZL [...] autóvillamossági szerelő, MÁV-nál dolgozik, Nyíregyháza, Széchenyi u. [...] alatti lakos. P.I. társadalmi kapcsolat korábbi tájékoztatásából tudjuk, hogy MZ AVS korábbi punkvezér közvetlen bizalmasai közé tartozott. Társaságukban többször beszélgettek a fasizmusról, az újfasisztákról. "DATA" néven punk zenekart hozott létre, HZS (autóvillamossági szerelő, Árpád u. [...] alatti lakos, a 107. sz. Szakmunkásképzőbe járt), PI Kun B. u. [...] alatti lakos, KA [...] nevezetű fiatalokkal. A zenekar több esetben felbomlott, MZ hol egyik, hol másik alakuló zenekarhoz csapódik, így kerülhetett kapcsolatba "Sunya" társaságával.

A jelentésben felmerült társaság az augusztus 11-én elkövetett ellenséges falra-írással kapcsolatba hozható, operatív ellenőrzésüket indokoltan tartom.

MEGJEGYZÉS:

BL-től meghallgatása során írásmintát vettünk ki, szakértői vizsgálatra.

JAVASOLT INTÉZKEDÉS:

A felmerült személyeket folyamatosan ellenőrizzük, írásmintákat beszerezünk. "Bánkuti Péter" fn. tmb. és P.I. társadalmi kapcsolat útján adatgyűjtést végzünk.

Czirják János r. fhdgy.

LÁTTAM:
Szép Imre r. alezredes
osztályvezető

[Szép Imre kézzel írt megjegyzése:] Czirják e: Az adatgyűjtés során törekedjünk a konspirációra.

Nyt. sz.: 7/563
Készült: 1 pld-ban
Lerakva: "Figuráns" fn. bny. d-ba
Készít.: CJ/Iné

"FIGURÁNS" fn. bizalmas nyomozásban operatív meghallgatásról

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!

Tárgy: "FIGURÁNS" fn. bizalmas
nyomozásban operatív meghallgatásról

JELENTÉS
Nyíregyháza, 1985. augusztus 23.

Jelentem, hogy 1985. augusztus 17-én pank zenekarokra, a nyíregyházi pank zenei irányzatot követő fiatalokra vonatkozóan elbeszélgettem BJ nyíregyházi lakossal, s az alábbiak jutottak tudomásomra:

BJ [...] szakképzettsége: nincs, foglalkozása: sm., családi állapota: nőtlen, pártonkívüli, Nyíregyháza, Árpád u. [...] alatti lakos [...].

Nevezett iskolai végzettsége: 8 általános. Több munkahelyen dolgozott: 1984. májustól augusztusig Közterület-fenntartó Vállalatnál díjbeszedő, tiszaberceli Mg. Szakmunkásképzőben tanuló, 1985. február-március hónapban az EM Gép-és Felvonószerelő Vállalatnál segédmunkás, 1985. június-július hónapban a nyíregyházi Mg. Főiskola tangazdaságban segédmunkás, jelenleg alkalmi munkákat vállal.

BJ Nyíregyházán a pank fiatalok között ismert személy, "Jozsó"-nak, "Beethoven"-nek nevezik. Koncertekre, szórakozóhelyekre a pankokra jellemző ruházatban jelenik meg: bőrdzseki, trikó, piros kockás nadrág, borzos, tűskésre nyírt frizúra. Nevezett korábban AVS "Agydaganat" nevű zenekarának tagjaihoz tartozott. Ismerte, jó kapcsolatban állt a "Data" együttes tagjaival. Nyíregyházán a számításba jöhető, jelentősebb pank fiatalokat mind ismeri.

BJ-t is elszámoltattuk 12-i programjáról, s ekkor a következők jutottak tudomásunkra:
Vasárnap este járt az Etelköz [...] alatt lakó BÉ nevű unokatestvérénél (nevezett a Cipőgyárban dolgozik). Este 19 óra 30 percig BÉ-éknál volt fenn, majd ezt követően kimentek ketten busszal Sóstóra, hogy megnézzék, van-e koncert. Az Ifjúsági Parknál nem szálltak le, mert nem volt rendezvény. Ugyanazzal a busszal vissza is jöttek a városba. BÉ-t hazakísérte, ezt követően a Korányi F. útra ment, s busszal ment haza. A buszon találkozott DI-nal "Kis Pinokkió" (Guszevban lakik, TITÁSZ-nál dolgozik) és a húgával. Utazás közben beszélgettek, ekkor tudta meg D-éktől, hogy NI kórházban van. Nevezettnek udvarol, aki az Ungvár s. [...] alatt lakik. "Nagy Zsák" révén került kapcsolatba I-val ("Nagy Zsák" I testvére).

A beszélgetés során B elmondta, hogy AVS (Géza) és együttese, az "Agydaganat"-tal kezdődött Nyíregyházán a pank irányzat terjedni, illetve ettől kezdődően alakult ki táboruk. Gézáék disszidálásával a társaság ma már nem tart úgy össze. Hasonló zenekarok nem nagyon alakultak ki. Egy együttesről tud, melynek a neve "Szajna parti sétány". Az együttest "Sunya" szervezte (20-25 éves, az Omniában, az Ételbárban, Lenin téren szokott tartózkodni). Az együttes tagjai: BL (Vasvári P. u.), "Mini" becenevű lány, JT (pank szerelésben szokott járni). Korábbi pank együttes: "Patkányok" néven szerveződött. Tagjai voltak: MZ (Széchenyi u. [...] alatti lakos), KL, HZS, TA. "Szekta" nevű együttes tagjai voltak: SA, NG, BJ, KCS. A jelzett két utóbbi együttes nem működik, jelenleg csak a "Szajna parti sétány" együttes az, amely még összetart, működőképes.

BJ kifejtette, hogy a pank együttesekre jellemző, hogy különböző együttesek neveit kiírják, pl.: PUNK, EXPLOITED, PUNKS'S NOT DEAD, a[z] "A" betűt bekarikázza. Nevezettet megkérdeztem, hogy mit jelent a[z] "A" betű bekarikázva, mire ő elmondta, hogy anarchiát jelent. Elmondása szerint a pankok azért írják így ki, mert ha betűkkel írják le, akkor abból bajuk származna, a hatóság biztos felelősségre vonná őket. Az "A" jelentését csak a pankok ismerik. Az anarchia a pankok szerint zűrzavart jelent, valamint az, hogy ők harcolnak a főnökök ellen, pl. munkahelyen ne legyenek főnökök, mindenki egyenlő legyen.

BJ elmondta, hogy ő imádja a pank zenét. Arról is beszélt, hogy az Ungvár sétány 27. sz. alatti ház lifijének falába bele van karcolva több helyre az "A" bekarikázva, valamint együttesek nevei. Tudomása szerint NZS csinálta, kifejtette, ha ő rajzolna ilyeneket a falra, akkor azt csak este csinálná, amikor nem látja senki.

Beszámolt arról, hogy augusztus 15-én találkozott az Ifjúsági Parkban az Omega koncerten NI-val és "Ricsivel". Mondták neki, hogy "keresnek minket a rendőrök". "Nagy Zsák" sem ment az utóbbi időben haza. Az Omega koncertet követően BJ találkozott BL-val, akivel beszélgettek. B odament az Ifjúsági Park bejárata mellett frissen lemeszelt falhoz, s azt mondta B-nak, "meglátod, holnapra össze lesz firkálva".

BJ-től meghallgatását követően írásmintát vettünk ki szakértői vizsgálat céljából. Rövid önvallomást írt, amelyben leírja, hogy NZS lépcsőházukban lévő lift belső oldalára "A", EXPLOITED, SEX PISTOLS feliratot készített.

BJ által elmondottak további ellenőrzést igényelnek. Ellenséges falraírás tetteseként ő is számításba vehető, mivel az elkövetés feltételezhető időpontjában a tett színhelyén megfordult.

Czirják János r. fhdgy.

LÁTTAM:
Szép Imre r. alezredes
osztályvezető

Nyt. sz.: 7/565
Készült: 1 pld-ban
Lerakva: "Figuráns" fn. bny. d-ba
Készít.: CJ/Iné

"FIGURÁNS" fn. bizalmas nyomozásban operatív adatgyűjtésről

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!

Tárgy: "FIGURÁNS" fn. bizalmas
nyomozásban operatív adatgyűjtésről

JELENTÉS
Nyíregyháza, 1985. augusztus 28.

Jelentem, hogy a mai napon a bizalmas nyomozásban adatgyűjtést végeztem a megyei postahivatalban, ahol SS-ral elbeszélgettem.

Nevezettről BL operatív meghallgatása során megtudtam, hogy a Jóságosban történt rendkívüli eseményt megelőző este az Ungvár sétány [...] sz. alatt NZS-éknál részt vett a "házibulin". Az összejövetelről, illetve az azon résztvevőkről az alábbiakat tudtam meg:

SS [...] iskolai végzettsége 8 általános, szakképzettsége nincs, foglalkozása fiókbérlő-kezelő, munkahelye az I. számú Postahivatal, pártonkívüli, büntetlen előéletű, nőtlen, Nyíregyháza, Ószőlő u. [...] sz. alatti lakos.

Nevezett elmondta, hogy legjobb barátja NZS. Barátságuk a szakmunkásképzőben kezdődött, ahol osztálytársak voltak, s barátságuk azóta is fennáll.

NZS-tal augusztus elején közösen elmentek kirándulni a rokonaihoz. Ezt követően a tervezettnél 3 nappal hamarabb megérkeztek, és 1985. augusztus 10-től NZS-éknál tartózkodott. Együtt jártak szórakozni, csavarogni. Augusztus 11-én NZS-éknál "házibulit" rendeztek. A résztvevők közül "Sunya", "Mini" személyeket ismerte még a házigazdán kívül, a többiek csak látásból ismerte. A "bulin" a társaság között egyöntetű beszélgetések nem alakultak ki. Ki kit ismert, azzal beszélgetett, ill[etve] közben zenét hallgattak. A "házibuli" kb. 11 óráig tartott. Ő segítette ZS-nak rendet rakni, majd lefeküdtek. Másnap ment dolgozni a munkahelyére, a szabadidejét pedig szerdái ZS-éknál töltötte.

Az ellenséges falfirkálásról NZS-tól hallott, aki elmondta neki, hogy elképzelhető, hogy őt is meg fogják hallgatni. SS elmondta, hogy ő csak NZS-ért vállal felelősséget, mert ő nem tehetette, hisz együtt voltak, de a házibuliból távozó többi fiatalért nem. Továbbá kifejtette, hogy a többieket sem ismeri olyan embereknek, akik ilyet tennének, inkább zenével foglalkoznak, zenét hallgatnak, ill[etve] filozófálnak.

Kifejtette, hogy ő elítéli az olyan személyeket, akik bűncselekményt követnek el, azokat is, akik különböző együttes-neveket írnak ki az utcán a falra. Ha ő személyesen ilyet tapasztalna, nem menne el mellette szó nélkül.

Megjegyzés:

Nevezett meghallgatása során nyugodt, kiegyensúlyozott magatartást tanúsított. Véleményem szerint ellenőrzése indokolt. A meghallgatása során kapott információk a korábban keletkezett operatív ismereteinket bővítik. Írásmintát vettem ki tőle írásszakértői vizsgálat céljából.

Czirják János r. főhadnagy

LÁTTAM:

Szép Imre r. alezredes
osztályvezető

"FIGURÁNS" fn. biz. nyom.-ban operatív adatgyűjtés

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!

Tárgy: "FIGURÁNS" fn. biz.
nyom.-ban operatív adatgyűjtés

JELENTÉS
Nyíregyháza, 1985. augusztus 29.

Jelentem, hogy a mai napon a bizalmas nyomozásban felmerült DI nyíregyházi lakossal elbeszélgettünk, s az alábbiak jutottak tudomásunkra:

DI [...] iskolai végzettsége: 8 általános, szakképzettsége nincs, foglalkozása betanított munkás, munkahelye: TITÁSZ Váll. Nyíregyháza, pártonkivüli, nőtlen, büntetett előéletű, Nyíregyháza, Kállai Éva u. [...] szám alatti lakos.

Háromgyermekes munkáscsaládból származik. [...]

Nevezett meghallgatása során elmondta, hogy 1985. augusztus 10-én a húgával (J-val) a városközpontba jöttek vásárolni, ekkor talákoztak NZS-tal. NZS, mivel a szülei nem voltak otthon, meghívta őket a lakásukra. Szombaton talákoztak még NZS ismerőseivel: "Sunya", "Mini" stb. személyekkel, s megbeszélték, hogy vasárnap, azaz 11-én házibulit tartanak NZS lakásán. DI húgával együtt szombaton nem ment haza, hanem NZS-éknál aludt, valamint ott volt még SS is, aki szintén ott aludt. Másnap együtt voltak, majd délután NZS lement az Eperjes étterem elé, ahol találkozott "Sunyával" és társaival. Ezt követően felmentek NZS-ékhoz. A házibulin ott voltak: NZS, S, "Sunya", "Mini", "Tündi", MZ, "Atesz", GL, JT, DI és J. A társaság zenét hallgatott, beszélgetett. "Atesz" és MZ kb. 6.15-kor elmentek italtér, valamint MZ holmijáért, mivel NZS-éktől akart menni egyenesen másnap dolgozni.

DI elmondta, a társaság egyes tagjai szeretnek politizálni, pl. Sunya (aki a legértelmesebb), Mini, NZS. PI. NZS arról beszélt "... neki nem jó ami van...3000 Ft-ért nem érdemes dolgozni, nincs kocsija...a munkahelyi vezetőkben nem lehet megbízni... nyugaton jó lenne élni...jobb rendszer van...ott nem kell dolgozni és akkor is kapják a segélyt, ami elég a megélhetéshez."
Az előzőekben leírtakkal kapcsolatosan vitázott a fenti 3 személy. DI erről is csak úgy hallott, hogy a közelben hallgatta JT-sal a zenét. JT inkább a zenével volt elfoglalva, azt nem tudja, hogy ami elhangzott, ő is hallotta volna.

Nevezett beszélt arról is, hogy kb. 20.30 órakora húgával a házibuliból elment a jóságosi ABC-től nem messze lévő buszmegállóba és a 12. sz. autóbusszal mentek haza. Utazásuk közben a következő megállóban felszállt BJ nevű ismerőse, valamint egy lány, aki B-val volt. Beszélgettek, ő elmondta, hogy most jönnek NZS-éktől. B a beszélgetés során elmondta, hogy NI (a barátnője) a kórházban van, voltak hozzá látogatóba is. A B társaságába tartozó lány a Kun Béla úton, B az állomásnál, a D testvérek a guszevi aluljárónál szálltak le a buszról.

D elmondta azt is, amit NZS-tól hallott, hogy horogkereszteket rajzolt valaki a környékükön, összefirkálták a falakat. Ő amikor a húgával ment haza, nem látott semmilyen kiírást a buszmegállóban, de különösebben nem is figyelt fel ilyesmire. Arról viszont hallott, hogy korábban MZ firkált és gondja volt vele a rendőrségnek. Ezenkívül a BJ-ről hallott még. Ő elítéli az ilyen személyeket. A korábbi cselekményeit szeretné elfelejteni, nyugodtan élni, szeretne a mostani munkahelyen gyökeret verni, becsületes munkával.

Az elbeszélgetést követően DI-től írásmintát vettünk ki szakértői vizsgálat céljából.

Megjegyzés:

Nevezett meghallgatása során tapasztaltakból az állapítható meg, hogy nagyon őszintén beszélt a vele kapcsolatos dolgokról, kapcsolatairól. Ellenőrzöm operatív szempontból felhasználhatóságát, mivel jó lehetősége van a csoport további magatartásának, tevékenységének figyelemmel kísérésére.

A jelentés során új személyre is irányította a figyelmet: "Atesz"-re. Adataink szerint SZA (Atesz) MZ-nal korábban fasizmust éltető dalokat énekelt az utcán, szobájában a falra horogkereszt-rajz volt kitéve (op[eratív] érdekből intézkedés vele szemben nem történt), a jelenlegi eseménnyel kapcsolatban op[eratív] ellenőrzése indokolt, erre intézkedünk.

Az is figyelmet érdemel, hogy DI meghallgatott személyen kívül a házibulin részt vett társaság többi tagja - akikkel már elbeszélgettünk - "Atesz"-ről nem tett említést. Hogy miért, az egyelőre nem ismert, tisztáznunk kell.

Intézkedés:

SZA-ra operatív tiszt útján adatgyűjtést végzünk, ellenőrzését megszervezzük, írásmintáját beszerezzük.

Czirják János r. főhadnagy

LÁTTAM:

Kerecseny László r. százados
osztályvezető

Nyt. sz: 7/594.
Készült: 1 pld-ban
Lerakva: "Figuráns" fn. b. ny.
Készít: CzJ/Fné

"FIGURÁNS" fn. bizalmas nyomozásban op. adatgyűjtésről

SZIGORÚAN TITKOS!

Tárgy: "FIGURÁNS" fn. bizalmas
nyomozásban op. adatgyűjtésről

JELENTÉS

Nyíregyháza, 1985. szeptember 4.

Jelentem, hogy 1985. augusztus 28-án a bizalmas nyomozásban felmerült NZS, KÁ és TZS nyíregyházi lakosokkal elbeszélgettünk, s az alábbiak jutottak tudomásunkra:

NZS [...] iskolai végzettsége: 8 általános, szakképzettsége: nincs, ipari tanuló a 110. sz. Szakmunkásképző Intézetben [...] Nyíregyháza, Ungvár s. [...] sz. alatti lakos. [...]

1985. augusztus 11-én lakásukon tartott házbülirol keveset mondott, csak annyit, hogy zenét hallgattak, beszélgettek. Részvevők voltak: "Mini", "Sunya", J, B, "Tündi", MZ, DI és J. A buliból legelőször a D testvérek mentek el, s ezt követően MZ, J és "Tündi", majd "Mini", "Sunya" és B.

Elmondta, hogy ők primitív dolgokkal nem foglalkoznak, barátaival aktuális témákról szoktak vitatkozni. Őt érdekli a természettudomány. Punk nem érdekli. Van egy ismerőse BJ (Beethoven), aki a punk irányzatot követi. Ő beszélt neki arról, hogy az "A" betű bekarikázva anarchiát jelent. NZS a meghallgatás során nem volt őszinte, mintha tudatosan elhallgatna valamit, olyan magatartást tanúsított. ATESZ becenevű személyről - aki a fasiszták eszméivel szimpatizál - nem beszélt, viszont a házbülin ő is részt vett. Nem beszélt NG-ról sem, aki jó ismerőse és rendszeresen feljár hozzájuk. NG Nyíregyháza, Árpád u. 45. szám alatt sprayvel a falra festett különböző feliratokat, jelszavakat BJ-fel együtt kb. 2 éve. NG augusztus 20-án találkozott NZS-tal és társaival az Ungvár sétányon és ott hangoztatta, hogy - mivel a társaság a falra írásról beszélt - neki alibije van ő utána hiába nyomoznak.

KA [...] iskolai végzettsége: gimnáziumi érettségi, szakképzettsége: fényképész, műszaki rajzoló, foglalkozása: általános adminisztrátor, munkahelye: Sz. Sz. M. Távközlési Üzem [...] Nyíregyháza, Ungvár s. [...] sz. alatti lakos. [...]

Nevezett elmondta, hogy legjobb barátjával, KI "Sunya" és annak ismerőseivel szokott találkozni. Ő is tagja (énekes) a "Szajna parti sétány" nevű együttesnek, amely még egyszer lépett fel április 1-én a Bánki Donát Ipari Szakközépiskolában. Azóta fellépésük nem volt, különböző okok miatt pl. érettségi stb. Elmondta továbbá, hogy ő csak olyan fiatalokkal szeret barátkozni, akikkel el lehet beszélgetni, érdeklődési körük sokrétű. Ő egyetért a rendszerrel, a szocializmussal, pártunk politikájával. Az olyan vezetőket, akik visszaélnék a hatalommal, illetve akik nem felelnek meg az elvárásoknak, nem megfelelő normák szerint élnek, azokat nem szereti és azt sem aki ilyen témáról beszélget. Az "Albert Einstein Bizottság" nevű zenekart kedveli, illetve azok zenéjét szereti.

A NZS-éknál 1985. augusztus 11-én lezajlott házbülirol ugyanazt mondta el, amit a korábban meghallgatott személyek.

TZS meghallgatása során az alábbiak jutottak tudomásunkra:

TZS [...] 8 általános iskolai végzettségű, 3 évet tanult az ÉVISZ-ben tanulmányait nem fejezte be. A Kereskedelmi Szakközépiskolában fél évet tanult, majd műszaki eladó volt a Kelet Áruházban. 1985. július 1-től dolgozik a Gyógyszerári Központ raktárában, segédmunkásként. Nyíregyháza, Északi krt. [...] sz. alatt lakik édesanyjával és testvérével. [...]

TZS-t azért ellenőriztük, mivel a rendkívüli esemény színhelyén látták aug. 11-én. A vele történt beszélgetésből az állapítható meg, hogy nem ő az elkövető.

ÉRTÉKELÉS:

A jelentésben elszámoltatott személyek adataiból az állapítható meg, hogy NZS-ék társasága operatív szempontból figyelmet érdemel. Összejöveteleiket politikai események megvitatására használják fel, ahol zavaros, kiforratlan véleményeiket, a világról alkotott nézeteiket fejtik ki egymás között. Ellenőrizni kell, hogy miért hallgatják el azt, hogy "ATESZ" becenevű személy is részt vett a házbülin. NZS elszámoltatása alkalmával miért nem beszélt NG nevű bizalmas kapcsolatáról és arról, hogy 20-án találkoztak. A felmerült személyeket "Bánkuti Péter" fn. tmb. bevonásával ellenőrizzük. Megvizsgáljuk, hogy a feldolgozó munka során látóköriünkbe került személyek közül ki az aki operatív szempontból felhasználható a csoport több oldalú ellenőrzésének megoldásához.

INTÉZKEDÉS:

- A jelentésben szereplő személyektől írásmintát vettünk ki szakértői vizsgálat céljából.
- NG, "ATESZ" becenevű személyeket ellenőrizzük, írásmintáikat beszerezzük.

"ATESZ" feltehetően azonos TA [...] Nyíregyháza, Arany J. u. [...] sz. alatti lakossal, aki 1984. augusztusában vonult be katonának, Budapesten műszaki alakulatnál teljesít szolgálatot, a megyei HADKIEG Parancsnoksága szerint. Foglalkozása kőfaragó, munkahelye: Kőfaragó Vállalat.

Az információ operatív ismereteinket bővíti, a bizalmas nyomozásban hasznosítjuk.

Czirják János r. fhdgy.

LÁTTAM:

Kerecseny László r. szds.
osztályvezető

Nyt. sz: 7/580.
Készült: 1 pld-ban
Lerakva: "Figuráns" fn. bny. d-ba
Készít: CJ/lné

Tájékoztató

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA
214-255/1985.

SZIGORÚAN TITKOS!

BRFK III/III-A Alosztály vezetője
SÁGI JÓZSEF r. őrnagy elvtársnak

Budapest

Tájékoztatom Alosztályvezető Elvtársat, hogy hálózati úton tudomásunkra jutott információ szerint KJ (hírlapkézbesítő) Budapest XII., Márvány u. [...] szám alatti lakos a "Szajna parti sétány" nevű pank együttes meghívására 1985. szeptember 15-én Nyíregyházára utazik. Egy illegális összejövetelel vesz részt, illetve tart előadást.

Az együttes vezetője KI "Sunya" beceneven ismert nyíregyházi lakos, valamint a körje csoportosuló hasonló gondolkodású fiatalok a jelenleg folyamatban lévő "Figuráns" fn. bizalmas nyomozásban vizsgált rendkívüli eseménnyel kapcsolatba hozhatók, ellenőrzés alatt állnak.

A tervezett összefoglaló pontos célját, tartalmát egyelőre nem ismerjük, a többoldalú ellenőrzés megszervezése most van folyamatban.

Kérem Vezető Elvtársat, hogy a fenti adatokra tekintettel KJ-t ellenőriztetni, a birtokukban lévő nevezettre vonatkozó adatokról tájékoztatni szíveskedjen.

Amennyiben a célszemély utazásával kapcsolatban konkrét adatok jutnak tudomásukra, arról soron kívül szíveskedjen szervünket értesíteni.

Nyíregyháza, 1985. szeptember 05.

Kerecseny László r. százados
osztályvezető

Nytsz.: 7/581.
Készült: 2 pld.-ban
Kapja: 1 pld. Cím
Lerakva: 1 pld. "Figuráns" fn. b. ny.
Készít.: CzJ/Fné

"FIGURÁNS" fn. bizalmas nyomozásban JT op. meghallgatásáról

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!
Tárgy: "FIGURÁNS" fn. bizalmas
nyomozásban JT op. meghallgatásáról

JELENTÉS Nyíregyháza, 1985. szeptember 11.

Jelentem, hogy a "Figuráns" fn. bizalmas nyomozásban felmerült JT nyíregyházi lakos operatív meghallgatását végrehajtottuk.

A meghallgatást indokoltá tette az a tény is, hogy a "Szajna parti séták" együttes 1985. szeptember 15-i rendezvényére KJ budapesti lakost hívta meg. JT az együttes dobosa. Nevezetéről, ill. barátairól az alábbiak jutottak tudomásunkra:

JT [...] iskolai végzettsége 8 általános, a 110. számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben II. éves esztergályos tanuló[...] magyar állampolgár és nemzetiségű, büntetlen előéletű, Nyíregyháza, Kert köz [...] sz. alatti lakos.
Kétygyermekes értelmiségi családból származik. [...]

JT tagja az iskolai KISZ-szervezetnek, az ifjúgárda zenekarnak, tanulmányi eredménye közepes. Magatartása ellen kifogás nem merült fel.
Hobbija a zenélés, saját dobfelszereléssel rendelkezik. A pank zenét kedveli, öltözéke is ennek megfelelő: fekete bőrdzseki teletűzdelve pank együttesek jelvényeivel, csöves farmer, tomacipő. A "Szajna parti séták" pank együttes dobosa. A pank zenét kedvelő fiatalok társaságát keresi, ilyen csoportokba jár el. Barátai köréhez tartoznak: KI "Sunya", KÁ "Mini", MZ "Kis Mák", "Atesz", NG, ill. ezek ismerőseivel tart fenn kapcsolatot. A legjobb barátja BL. A társaság hetenként egy alkalommal péntekenként 17-18 óraker szokott találkozni az Omniánál, s innen mennek tovább más helyekre és a hangulattól függő ideig vannak együtt.

Az 1985. augusztus 10-én NZS-éknál megtartott házibulival kapcsolatban ugyanazt mondta el, mint a körükből korábban meghallgatott fiatalok. Annyival egészítette ki, hogy véleménye szerint a horogkereszt-rajzolatokat nem az ő társaságuk készítette, hanem inkább azok, akik haragudhatnak rájuk. Pl. cigány fiatalok, akiket név szerint nem tud megnevezni. Tudomása van arról is, hogy az "A" betű anarchiát jelent, kifejtette, hogy ez körükben ismert.

JT kapcsolatait az alábbiak szerint jellemezte:

KI "Sunya" szeret vitatkozni, politizálni, vallással is foglalkozik. Egyik alkalommal bibliával bizonygatta neki a lakásán, hogy Jehova az egyetlen isten. K-ékkel szemben lakik egy idősebb jehovista házaspár, akikkel kapcsolatban áll. Ha K-hoz olyan személy fordul, aki kilátástalan helyzetében nem tud mihez kezdeni és a valláshoz fordul, akkor azt az ismerőséhez küldi lelki vigaszra. K-ról tudja azt is, hogy időnként a városban is szokott késő este sétálni, töprengve, olyankor még az ismerőseivel sem áll szóba. Hallotta azt is róla, hogy korábban a késő esti órákban a városközpontban saját készítésű rajzokat akart kitűzdelni, de a rendőrök tetten érték. Ezenkívül elvont dolgokról beszél, jár előadásokra. A környezetvédelmi témákat foglalkozik, vegetáriánus, sokat olvassa a bibliát. Táppénzen van. Arról is beszélt előtűk, hogy Budapesten is járt a Művész presszóban, hogy ott vitatkozó emberekkel megismerkedjen. Legjobb barátságban jelenleg "Minivel" van. Társaságuk 1985. szeptember 21-én Debrecenbe akar utazni egy koncertre.

KÁ "Mini"-t kb. 2 éve ismeri, vitatkozó típus, minden érdeklí, legtöbbit "Nagy Zsákékkal" és "Sunyával" vitatkozik, a "Szajna parti séták" együttesben énekelni szokott. Minden egyes összefoglalóval ott van, "Sunya" után ő a második legnagyobb hangadó.

BL a Bányai Donát Ipari Szakközépiskolában tanult, ez évben kellett érettségiznie, de történelemből megbukott, most pótérettségizik. Az együttesben gitározik. Rendes, becsületes. Nevezett nagybátyja sóstóhegyi telkén próbált korábban az együttes, de már nem járnak ki. Ő is minden rendezvényre elmegy, szeret vitázni. [...]

NZS a 110. számú Ipari Szakmunkásképzőben tanul, ő is nagyon szeret vitatkozni "Minikkel". Az atomfizika érdeklí, a tudományos dolgok, ezekkel kapcsolatban olvas. Nevezett legjobb barátja NG, aki fel szokott járni a lakásukra, szeret gitározni.

"Tündi" VM, "Mininek" a barátnője, [...].

MZ-t kb. 2 éve ismeri, a Széchenyi u. [...] sz. alatt lakik. A MÁV-nál tmk-ban dolgozik. Szeret zenélni. Korábban játszott az Agydaganat együttesben, ill. más zenekarban. Az Omniánál szoktak találkozni, a pank zenét szereti, a rendezvényeket látogatja. Augusztus 20-án az Eperjes étteremben garázda magatartást tanúsított.

NG korábban játszott Barkóciékkal együtt, szeret zenélni, gitározik. Putnokon dolgozik, váltásos rendszerben jár haza. Egy héti dolgozik, egy héti itthon van Nyíregyházán. Szabadidejében NZS-ékkal szokott találkozni.

"Atesz" SZA a Bányai Donát Szakközépiskolában végzett. Ez évben szerelt le. MZ-nal van szorosabb kapcsolatban.

BJ "Jozsó"-ról tudja, hogy szintén egy "nagy pankos" gyerek. Ez meglátszik öltözködésén, hajviseletén is. Újhullámos együttesek koncertjeire is kijár. Korábban BJ póljára látta filctollal kiírva az "A" betűt. Ő mondta JT-nak is meg, hogy az "A" Anarchiát jelent.

A beszélgetés végén JT kifejtette, hogy ő - annak ellenére, hogy a pank irányzatot követi - elítéli az erőszakot, a garázdaságot, a törvénybe ütköző dolgokat. Annak érdekében, hogy bebizonyítsa: barátai ilyen cselekményt nem követnek el, hajlandó megosztani ismereteit velünk, ha diszkrecióról biztosítjuk. Segítő szándékát megköszöntük.

Azzal váltunk el, hogy jelentkezni fog, ha olyan ismeret jut tudomására, amely a Jóságosban történelemmel kapcsolatba hozható, ill. pank irányzatot követők körében merül fel. Nevezettet op. felhasználás céljából ellenőrizzük.

LÁTTAM
Czirják János r. főhadnagy

Kerecseny László r. százados
osztályvezető

Nytsz.: 7/617
Készült: 1 példányban
Lerakva: "Figuráns" fn. b. ny.
Készít.: CzJ/Fné

GI operatív meghallgatásáról

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!
Tárgy: GI operatív meghallgatásáról

JELENTÉS
Nyíregyháza, 1985. február 5.

Jelentem, hogy a MRFK Bűnüldözési Osztálya GI [...] 6. sz. Általános Iskola 8. osztályos tanulóját, [...] jegyzőkönyvileg kihallgatta, mint elkövetőt.

A kihallgatására 1985. január 3-án került sor, mely során megtudtuk, hogy szülei lakásán nevezett szobájának falára kékszínnű zsírkrétával pank együttesek nevei voltak kirva, valamint 10x10 cm nagyságú horogkereszt volt rajzolva.

Nevezettet a fenti jelenségekkel kapcsolatban elszámoltattuk, melynek során megtudtuk tőle, hogy a pank zenei irányzatot követi, a Sex Pistols pank együttes a kedvenc együttese. A horogkeresztet kb. 3 hete rajzolta a falra. A horogkereszttel kapcsolatban elmondta, hogy tudatában van annak hogy az mit jelképez és azért rajzolta, mert tetszik neki. Elmondta azt is, hogy vannak olyan barátai, illetve ismer olyan fiatalokat, akik hozzá hasonló gondolkodásúak, illetve a pank irányzatot képviselik. Itt tesz említést arról, kb. 2 éve a Nyíregyházi 6. sz. Általános Iskolában BGY, aki szintén az említett iskolának volt a tanulója, az iskola WC-jét rajzolta tele horogkeresztekkel.

Barátai közül SZA (Atesz) Nyíregyháza, Arany J. u. [...] szám alatti lakos, aki jelenleg katona, nagy "náci barát", szereti a fasisztákat, Hitler a példaképe, Katonai szolgálatra történt bevonulása előtt ő volt a Spartacus meccseken a "B" közép vezére. A stafétabotot átadta "Impó" becenevű személynek, nevezett azonos NCS foglalkozása: asztalos tanuló a 107. sz. Szakmunkásképző Intézetben.

SZA-ról elmondta, hogy több esetben járt fenn a lakásán. A szobájának egyik részén ki van függesztve egy magyar nemzeti színű zászló, amely 30x50 cm nagyságú, rajta vannak kifüggesztve különböző nagyságú pank jelvények. A zászló fehér részében pank felirat, valamint angolul írva, hogy "nem akarunk háborút." Alkalmanként lakásán meglátogatta A-t, aki olyankor megkérdezte tőle, hogy "ki az ősapánk", válaszra sem várva, mondta, hogy Hitler. Megkérdezte még GI-től, "melyik a legjobb kereszt?"- a horogkereszt. Többször megkérdezte, szereti-e már Hitlert. Több esetben beszélt a németekről, Hitlerről.

1984 nyár végén GI egyik délután SZA-nál volt, pank együttes felvételeit hallgatták, amit megjelent MZ Nyíregyháza, Széchenyi utcai Ikaos és egy szőke 16-17 éves lány. SZA megkérdezte, MZ-t hogy elhozta-e az ígért anyagot Akkor MZ átadott SZA-nak egy szürkés-kékes színű papírmappát, amelyben legalább 30-40 géppel írt oldal volt. GI megkérdezte, hogy mi ez és bele nézhet-e. Megengedték neki. Egyik lap tartalmát utólag elolvasta. A II: világháború eseményeit tartalmazta, a koncentrációs táborokról a "halálégetőkről" szöveget, akiket 4 havonta cseréltek, ezt követően kivégezték. SZA-ék felhívták a figyelmét, hogy arról az anyagról nem beszélhet senkinek, mert az államsértő, s ha elmondja, akkor meghal.

SZA szilveszterkor itthon volt, szilveszter másnapján, mikor találkozott SZA megkérdezte, hogy voltak-e szilveszter éjszaka a Kossuth téren. GI mondta, hogy igen. SZA elmondta, hogy ők is voltak, a Kossuth téren, s ők énekeltek, buzdították a résztvevőket. Mivel elég gyakran megjelentek a rendőrök, énekeltek olyan szövegeket pl.: "nemcsak a szovjeteké a világ, mert az úton poroszkál néhány német hadosztály..." a további szövegre GI nem emlékezett. SZA azt is említette neki, hogy MZ barátjával voltak a hangadók.

DI tájékoztatásáról

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!
Tárgy: DI tájékoztatásáról

JELENTÉS
Nyíregyháza, 1985. szeptember 17.

Jelentem, hogy 1985. szeptember 9-én DI-nal találkoztam, amely során "Sunya" (KI) és társaival kapcsolatban az alábbiakról tájékoztattam:

1985. szeptember 7-én du. kb. 14 óra 30 perckor a Krúdy moziba ment hűgával. A Krúdy mozinál véletlenül összetalálkozott ismerősei közül: "Sunya", "Mini", MZ (kis mák), SZG (Lajka) nevű személyekkel. Rövid ottléte alkalmával egy beszélgetés végén a következőkre lett figyelmes: Sunyáék arról beszélgettek, hogy rokkfesztivált terveznek, Nyíregyházán a sóstói erdőben, mely színhelyre a Tölgyes csárdánál kell elmenni. Résztvevőknek az lesz a jel, hogy "Mini" a Tölgyes csárdával szemben a buszmegállóban fog állni. Sunya arról is beszélt, hogy két személye kellene neki, aki az állomásra a rendezvénnyel kapcsolatban, kimenne. DI többet a beszélgetésből nem tudott megjegyezni, mivel "Sunya" és társai elmentek, ő meg a hűgával bement a moziba. DI közölte, hogy a rendezvényről konkrétabbat megtud, azt a tudomásomra hozza.

DI tájékoztatása megerősíti "Bánkúti P." fn. tmb. jelentését. Az információ arra utal, hogy KI-ék rendezvényt szerveznek, amelyre csak bizalmas kapcsolataikat hívják meg.

A rendezvény időpontját, helyét pontosítjuk. A csoportot és a rendezvényt ellenőrizzük "Bánkúti P." fn. tmb útján, ezenkívül megpróbáljuk bevezetni a csoportba "Pók Csaba" fn. tmb-t. A csoportból javasolom operatív célra felszánálni szervünkkel szimpatizáló JT-t és DI-t.

Czirják János r. fhdgy.

EGYETÉRTEK:

Kerecseny László r. szds.
osztályvezető

Nytsz: 7/622
Készült: 1 pld-ban
Lerakva: "Figuráns" b. ny.
Készít.: CJ/Iné

"FIGURÁNS" fn. bizalmas nyomozásban adatgyűjtésről

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!
Tárgy: "FIGURÁNS" fn. bizalmas
nyomozásban adatgyűjtésről

JELENTÉS
Nyíregyháza, 1985. október 10.

Jelentem, hogy a bizalmas nyomozásban felmerült személyek meghallgatását, illetve elszámoltatását végrehajtottam.

IS [...] vasbetonszerelő szakmunkástanuló a 110. sz. Szakmunkásképző Intézetben, Nyíregyháza, Ungvár s. [...] sz. alatti lakos, elmondta, hogy az "Oázis" presso előtt szokott gyülekezni barátjaival. A társaságból "Ricsó" szokott a sétányon lévő padokba, ülőkékbe neveket karcolni.

Ismer egy NS nevű fiút, aki Nyíregyháza, [...] a 6. sz. Általános Iskolába járt, a Gumigyárban dolgozik. Nevezett dzsekijére tollal, illetve festékkel nevek vannak festve, abban szokott megjelenni az Ungvár sétányon.
Ismer egy TZS nevű személyt, aki Nyíregyháza, Ungvár s. [...] sz. alatt lakik, kb. 17-18 éves, a 9. sz. Általános Iskolába járt. Nevezett korábban lépcsőházukba piros sprayvel együttesek nevét festette a falra, emiatt a házmaster felelősségre vonta. Nyíregyházáról elköltöztek.

KZS "Szikkadt" [...] központifűtés-szerelő szakmunkástanuló a 110. sz. Szakmunkásképző Intézetben, Nyíregyháza, Május 1 tér [...] sz. alatti lakos, Elmondta, hogy 1982-ben volt egy falfirka-ügy, a Május 1 tér 13. sz. lakótömbre írták ki együttesek nevét, Ál, ML nevű ismerőseivel. Á-ék elköltöztek, kb. 3 hónapja a buszon találkozott, azóta nem. M-csal a kapcsolatot nem tartja. Felelősségre vonásuk óta hasonló esete nem volt.

NGE [...] foglalkozása: mélyfúró, Nyíregyháza, Árpád u. [...] sz. alatti lakos. Nevezett elmondta, hogy korábban BJ Árpád utcai lakossal egy zenekarban játszott a zenekar neve: "Cicavízó" volt. Az együttes egy éve felbomlott. B-ről tudja, hogy az anarchia szót társságban gyakran hangoztatja. Lakásuk alatt 1983-ban a pincében voltak feliratok festve korommal; "Éljen a harmadik birodalom", kettős kereszt, "Beatrice" stb. A többiek rá akarták fogni, hogy ő csinálta, de akkor ő Várpalotán tanult és nem volt idehaza. Azonban megtudta, hogy a feliratokat KCS készítette, aki a pincébe szintén lejárt. Nevezett elmondta, hogy amikor a 6. sz. általános iskola 8. osztályában járt, a füzeteire rajzolt horogkereszteket, ami miatt felelősségre vonták. Azóta sem horogkeresztet, sem más feliratot nem készített. A németeket nem szerette, a beszélgetéssorán a fasizmusról elértelen nyilatkozott. Jelenleg a jósavárosi klubkönyvtárba jár NZS (Nagy Zsák) és társaival, amikor itthon van. NZS-éknál tartott házibulin nem vett részt, mert Putnokon dolgozott. Barátaiktól később értesült a házibuliról. Nevezettet ellenőriztem, a házibuli idején valóban nem tartózkodott itthon.

BJ [...] Nyíregyháza, Törpe u. [...] sz. alatti lakos. 1985 februárjában vonult be katonának. Alakulatánál elég sok probléma merült fel ellene, a szolgálati fegyelmet nem tartja be, büntetett előéletű, kerékpárolás ügyben volt ellene büntetőeljárás 1985. szeptember 9-én. A rendkívüli esemény idején eltávozáson, kimaradáson nem volt, a falraírásnak nem ő a tettese. Elmondta, hogy 1983. augusztus 20-tól, 1984. október 8-ig a tököli majd a baracscai börtönben töltötte büntetését. A jósavárosi KMB irodát nem ő gyűjtötte fel, mivel az eseményt megelőzően vonult be a börtönbe.

KI [...] II. éves kőműves tanuló, a 110. sz. Szakmunkásképző Intézetben. Beceneve "Sárkány". Nyíregyháza, Tompa M. u. [...] sz. alatti lakos. Nevezett elmondta, hogy augusztus elején (kb. 10-én) a Jósavárosban meglátogatta volt barátját SZR-t (Kossuth Gimnázium tanulója), mivel szakításuk évfordulója volt, s megígérte, hogy felkeresi. A Jósavárosba ritkán jár. BK "Jocó" becenevű jó ismerőse, nevezett beszélt neki az anarchiáról, ő is szokta használni társaságban a kifejezést időnként, csak szórakozásból.

MZL [...] Nyíregyháza, MÁV dolgozó, Széchenyi u. [...] sz. alatti lakos. NZS-éknál történt házibuliról ugyanazt mondta el, amit JT. További ellenőrzését hálózati úton végezzük.

A jelentésben felmerült személyek ellenőrzését az tette indokoltá, hogy a rendkívüli esemény környékén laknak, együttes nevek, illetve egyéb feliratok kiírása miatt már korábban is felmerültek írásmintáikat beszereztük, szakértői vizsgálatra elküldjük. További ellenőrzésüket "Pók Csaba" fn. tmb. K. L. alkalmi operatív kapcsolat és hivatalos kapcsolatok útján végezzük. A jelentésben felmerült NS és "Ricsó" becenevű személyek azonosságát megállapítjuk, nevezettek az ügyvel kapcsolatban ellenőrizzük.

Czirják János r. fhdgy.

LÁTTAM:

Kerecseny László r. szds.
osztályvezető

Nyt. sz: 7/675.

Készült: 1 pld-ban

Lerakva: B. ny. d-ba

Készít.: CJ/Iné

"FIGURÁNS" fn. bizalmas nyomozás befejezéséről

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI
RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. OSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!

ENGEDÉLYEZEM:

Dr. Koncz András r. ezredes főkapitány áb. helyettese

Tárgy: "FIGURÁNS" fn. bizalmas
nyomozás befejezéséről

1. példány

ÉRTÉKELŐ JELENTÉS Nyíregyháza, 1986. február 21.

1985. augusztus 16-án "FIGURÁNS" fedőnéven bizalmas nyomozást rendeltünk el - rendkívüli esemény dosszié keretében - falraírással elkövetett, a Btk. 148. §-ba ütköző, izgatás bűncselekmény ismeretlen tettesének, vagy tettesének felderítésére, az ellenséges tevékenység további terjedésének megakadályozására, korlátozására.

Társ rendőri szerv útján jutott tudomásunkra, hogy 1985. augusztus 13-án Nyíregyháza, Jósaváros több pontján ismeretlen tettes(ek) horogkereszt rajzokat, valamint ellenséges tartalmú feliratokat készített(ek), piros és kék színű zsírkértaival. A horogkereszt-rajzok 15 és 120 cm méret között váltakoztak és 21 db-ot fedeztünk fel. Ezenkívül "Anarchya", "Punk" feliratokat észleltünk.

Az eseménnyel kapcsolatban tett előzetes intézkedések:

- A társ rendőri szervek a helyszíni szemlérlől jegyzőkönyvet készítettek.
- A rajzokat, feliratokat fotózás útján rögzítettük, festékmintát vettünk.
- Lekaparással, letörléssel a rajzokat, feliratokat megsemmisítettük.

Intézkedéseinket követően 1985. augusztus 14-én a cselekmény helyszínének környékén újabb két, hasonló módszerrel elkészített, kb. 50x50 cm nagyságú horogkereszteket fedeztünk fel. (A jelenségről fényképfelvételeket készítettünk, megsemmisítésére intézkedtünk.)

A bizalmas nyomozás során célunk volt az ellenséges rajzok, feliratok készítőinek felderítése, a cselekmény továbbterjedésének megakadályozása, bizonyítékok beszerzése, a társadalomra való veszélyesség mértékének megállapítása, a bűncselekmény elkövetés körülményeinek, kiváltó motívumainak pontosítása.

A feldolgozó munka során foganatosított intézkedések:

- A rendkívüli eseménnyel kapcsolatban - figyelembe véve, hogy augusztus 20-án a Jósavárosban nagyszabású szabadtéri programok megrendezésére került sor - e városrészben látókörünkbe került 6. fiatalokból álló laza csoportosulások, illetve politikai bűncselekmények miatt elítélt, e területen lakó személyek ellenőrzését megszerveztük. A laza csoportok tagjai közül már köztörvényes bűncselekmények miatt felelősségre vont személyeket a társ rendőri szervek útján elszámoltattuk, írásmintáikat beszereztük. A csoportokat preventív céllal bomlasztottuk. Azokat a fiatalokat, akik a törvénnyel nem kerültek még összetűzésbe, de a rendkívüli eseménnyel kapcsolatban felmerültek, operatív tiszt, hivatalos kapcsolat, társadalmi kapcsolat útján ellenőriztük, írásmintáikat beszereztük. Az augusztus 20-i rendezvény operatív biztosítására - rendkívüli esemény bekövetkezése, illetve újabb hasonló esemény előfordulásának elkerülése céljából - a tervezettől nagyobb létszámú operatív erőket, eszközöket vontunk be.

A foganatosított intézkedéseinkkel elértük, hogy az ünnepi rendezvénysorozat ideje alatt, illetve azt követően a bizalmas nyomozás során ezideig újabb rendkívüli esemény az adott térségben, illetve a megyeszékhelyen nem történt.

- A rendkívüli eseménnyel kapcsolatban keletkezett inkriminált feliratok, rajzok írásmintáit a központi nyilvántartási rendszerekben ellenőriztük. Írásminta adattárba történő besorolásra intézkedtünk.

Megállapítást nyert, hogy a kézírás nyilvántartásban az inkriminált felirat ismeretlen készítője nem merült fel. Az inkriminált feliratokat, rajzokat valószínű, hogy egy személy készítette.

- A megyeszékhelyen az Állambiztonsági Szerv előtt ismertté vált ellenséges falraírások, illetve más államellenes bűncselekmények miatt látóköri körbe került személyeket folyamatosan ellenőriztük. Megállapítottuk, hogy a fenti rendkívüli eseménynek nem ők a tettesei.

- Operatív meghallgatások útján tudomásunkra jutott, hogy a rendkívüli esemény idején NZs Nyíregyháza, Ungvár sétányon lakó személy és társai házibulit rendeztek N-ék lakásán. A rendkívüli esemény feliratait a lakás lépcsőházából kiindulva észlelték a járőrelők a Korányi köz és a Korányi F. úton. A házibulin a város különböző pontjairól vettek részt pank zenei irányzatot követő fiatalok, kb. 8-10 fő. A csoportot és a lakásba feljáró személyeket ellenőriztük.

Operatív meghallgatások során merült fel BJ nyíregyházi lakos személye, aki a pank irányzatot "elvakult" formában követi öltözékében, viselkedésében, cselekedeteiben. Adatok keletkeztek arra vonatkozóan, hogy a rendkívüli esemény idején a helyszínen járt.

- Operatív meghallgatások, operatív tiszt személyes adatgyűjtése során mind több adat BJ (...) szakképzettsége nincs, foglalkozása: segédmunkás, pártonkivüli, büntetett előéletű, családi állapota nőtlen, Nyíregyháza, Árpád u. (...) alatti lakosra keletkezett a rendkívüli eseménnyel összefüggésben.

Megállapítottuk, hogy pank rajongó, korábban kapcsolatban állt a CPG együttesel. A rendkívüli esemény feliratai közül a bekarikázott "A"-t, "pank, anarchia" szavakat, kifejezéseket ő használja, illetve korábban készített ilyen feliratokat. B környezetében elmondta, hogy a falra, illetve egyéb felületre csak az anarchia szó kezdőbetűjét, az "A"-t írják ki, hogy a hatóság ne értse, miről van szó. Korábban B hordott a ruházatán bekarikázott "A" betűs jelvényt. A bizalmas nyomozás során látóköri körbe került személyek közül B volt az egyetlen, aki az inkriminált felirathoz hasonlóan az anarchia szót írásmintájában y-nal írta (ANARCHYA).

Az operatív úton szerzett írásmintákat szakértői véleményezés céljából megküldtük a BM III/III-3. Osztálynak. Az írásszakértői vélemény szerint a felküldött írásmintákból egyértelműen nem lehetett az elkövetőt azonosítani, de felhívta figyelmünket BJ-re, kinek írása igen sok hasonlóságot mutatott az inkriminált szöveggel.

Az előzetesen beszerzett közvetett operatív bizonyítékok, írásszakértői vélemény alapján, kezdeményezésünkre a Nyíregyházi Rendőrkapitányság 1985. december 5-én büntetőeljárás rendelt el, közösség megsértése vétség miatt BJ és társai ellen. A büntetőeljárás során BJ-től az inkriminált íráshoz hasonló körülmények között újra írásmintát vettek ki, melyet szakértői vizsgálatra megküldtek. Az írásszakértő a rendelkezésre bocsátott anyagok alapján egyértelmű szakvéleményt nem tudott adni (az inkriminált anyag nem volt elégséges mennyiségű). A büntetőeljárás során a célszemély bűnösségét nem sikerült bizonyítani, bizonyítékok hiányában az eljárást megszüntették.

A bizalmas nyomozás során beszerzett közvetett operatív bizonyítékok, az írásszakértői vélemény, az összkörülmények mind azt valószínűsítik, hogy BJ követte el a rendkívüli eseményt. A célszemély rendkívüli eseménnyel kapcsolatos tevékenységének bizonyítására azonban a jövőben sincs reális esély.

BJ személyével, eddigi életvitelével, magatartásával alapján operatív szempontból a jövőben számolnunk kell. (...) Államellenes bűncselekmény elkövetésétől sem riad vissza. Javasolom az ügy lezárását követően BJ kutatónyilvántartásba sorolását, operatív ellenőrzésének megszervezését.

A fentiek alapján kérem engedélyezni "FIGURÁNS" fn. bizalmas nyomozás befejezését.

Czirják János r. fhdgy.

EGYETÉRTEK:

Kerecseny László r. szds.
osztályvezető

Nyt. sz: 7/127

Készült: 3 pld.-ban

Kapja: 1. sz. pld. rk-dba

2. sz. pld. BM III/III-3. O.

3. sz. pld. BM III/III-B Alo.

Készít: C/J/lné

[Kézzel írt megjegyzés:]

Értékelő jelentésről 1 pld. fénymásolat készült BJ nyilvántartásba vett személy anyagába.

Nyh. 1986. máj. 12. Czirják József

Címkék:

[punk](#) ^[2]

[Hitler](#) ^[3]

[szubkultúra](#) ^[4]

[vasfüggöny](#) ^[5]

[underground](#) ^[6]

Kiadás: 4. évfolyam (2004) 6. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/kuriozumok/szajna_parti_setak_nyiregyhazan.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/kuriozumok/szajna_parti_setak_nyiregyhazan.html

[2] <https://www.archivnet.hu/cimkek/punk>

[3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/hitler>

[4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/szubkultura>

[5] <https://www.archivnet.hu/cimkek/vasfuggony>

[6] <https://www.archivnet.hu/cimkek/underground>